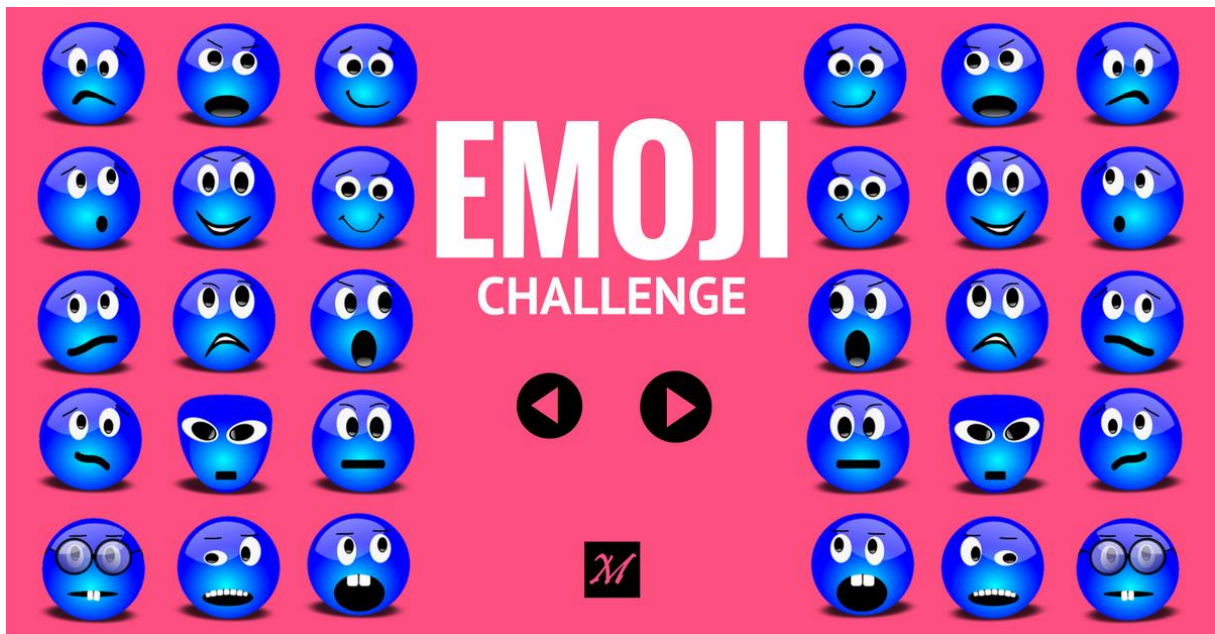

Lesidee

De Emoji Challenge!

Inhoudsopgave

- 1. Spiegeltje, spiegeltje in mijn hand – inleiding**

- 2. De les**
 - 2.1 Lesopbouw**
 - 2.2 Materialen & voorbereiding**
 - 2.3 De les**

- 3. Leerdoelen en evaluatie**
 - 3.1 Leerdoelen**
 - 3.2 Evaluatie**

Bijlage 1: werkblad

Spiegeltje, spiegeltje, in mijn hand

De Emoji Challenge is een vrolijke les waarbij jongeren op een speelse manier nadenken over emoties. Tijdens de Challenge gaat het er vooral om de leerlingen te laten nadenken over welke emoties de emoji's uitdrukken en te ontdekken dat een ander een emoji soms heel anders ziet. De Challenge zet de jongere ook aan het denken over hoe hij of zij zelf communiceert. Het kan worden ingezet bij verschillende vakken, zoals maatschappijleer, mediawijsheid, de mentorles of -met nadruk op de extra oefening- bij drama. De Challenge is vooral bedoeld voor de 1^e klas van het voortgezet onderwijs, maar is ook geschikt voor de bovenbouw van het primair onderwijs.

Het draait bij de Emoji Challenge om bewustwording van de effecten van spiegelen. Spiegelen is heel menselijk. We doen het al vanaf onze geboorte: je lacht een baby toe en hij doet het na, ook als je je tong uitsteekt of heel verrast kijkt. We hebben tegenwoordig ook een ander soort spiegel bij de hand: onze mobiel. Deze reageert op ons zoals bij de baby: dat wat je deze mobiele spiegel meegeeft, heeft effect op je (digitale) omgeving. Je plaatst een leuke foto op insta en anderen worden blij (“♥” of “☺”) óf het tegenovergestelde: je bericht is minder positief met dito reacties (“☹”).

Je kunt het ook vergelijken met de spiegel uit het sprookje van Sneeuwwitje: “spiegeltje, spiegeltje in mijn hand” versus “aan de wand”. De spiegel bepaalt grotendeels wat je ziet en zegt niet altijd wat je wilt horen. En ‘de mooiste van het land’? Uiterlijk en populariteit spelen een belangrijke rol op social media, in positieve zin, maar het levert ook extra druk op.

Beelden in de apps zijn gemakkelijker te begrijpen dan woorden en véél sneller te typen. Soms te snel. Een emoji heb je zo gestuurd: je hoeft niet te letten op spelfouten en je kunt met één toets een reactie geven. Iets liefs of lelijks zeggen via een emoji in een appje gaat bovendien gemakkelijker als je niet tegenover iemand staat.

De gezichtsuitdrukkingen van emoji's zijn sterk versimpeld. De realiteit is echter niet altijd zo simpel. Een blozende emoji betekent voor de één ‘verlegenheid’ en een ander vat het op als een blozend gezichtje. Als een jongere toevallig die ochtend een hoofd als een boei kreeg tijdens aardrijkskunde, dan vindt de hij het op dat moment misschien helemaal niet zo grappig. Zo'n verschil van inzicht kan via je telefoon heel anders uitpakken dan IRL (*‘in real life’*) en tot conflicten leiden, bijvoorbeeld in een groepsapp of op social media.

“Burgerschapsvorming brengt kinderen de basiskennis, vaardigheden en houding bij die ze nodig hebben om nu en straks actief te kunnen meedoen in de samenleving.”, aldus de SLO (Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling) op haar website. Het sturen van boodschappen met onschuldig ogende, simpele gele gezichtjes en andere figuurtjes, kan onbedoeld een groter effect hebben dan je van tevoren dacht. Met de Emoji Challenge leer je welke emotie er achter schuilgaat, wat kan bijdragen aan een positieve actieve bijdrage aan de samenleving. Via een beeldscherm, maar zeker ook als je zonder ‘spiegel’ in je hand de wereld tegemoet treedt.

Filosoferen in de klas wenst je veel plezier met de challenge en het filosoferen!

Wil je je ervaringen delen? Dat vinden we leuk! Stuur dan een mail naar info@filosoferenindeklas.nl of laat iets achter op [facebook](https://www.facebook.com/filosoferenindeklas).

1. De les

1.1 Samenvatting

Na het toelichten van de spelregels begint de Challenge, waarbij de leerlingen zoveel mogelijk emoji's tekenen die een emotie uitdrukken. Een jury (of de docent) beoordeelt de verschillende groepsprestaties en roept de winnaar uit van de Emoji Challenge. Hierna volgt een filosofisch gesprek over spiegelen en emoties.

Optioneel kan er nog een bewegingsoefening worden gedaan, waarbij leerlingen ervaren wat er gebeurt als je emoties spiegelt. Een verwerkingsopdracht kan ingezet worden als evaluatie-instrument tijdens een volgende les.

1.2 Lesopbouw

Tabel 1, de lesopbouw

Onderdeel	Tijd (min.)	activiteit
A		Emoji Challenge
deel 1	30	Introductie & uitleg spelregels
		Emoji Challenge spelen
		'Winnaar' aanwijzen
deel 2	15	Filosofisch gesprek
deel 3	10	Spiegelen (voor drama les of optioneel)
		Afronden les
B		Verwerkingsopdracht
deel 4	25	Introductie
		Werkblad invullen
		Gesprek

1.3 Materialen & voorbereiding

1.3.1 Wat heb je nodig?

- Stiften & grote vellen papier
- Spelregels Emoji Challenge
- Werkblad verwerkingsopdracht

1.3.2 Vorbereiding

- Leg de vellen papier op tafels verspreid door de klas.
- Zorg dat iedereen uit de groep eromheen kan staan.
- Deel de leerlingen in groepen in, afhankelijk van de grootte van de klas. Bijvoorbeeld: 'jongens tegen de meisjes' of groepjes van 4 à 6 leerlingen. Het is belangrijk dat ze tegelijk kunnen tekenen op het papier.

1.3.3 De les

Deel 1, circa 30 minuten

Introductie en spelregels

Bespreek de spelregels en wijs een jury aan (dit kun je ook zelf zijn). De spelregels:

1. Teken zoveel mogelijk **verschillende** emoji's op het vel papier
2. Let op! De emoji's moeten wel een emotie uitdrukken en die moet je aan de jury kunnen vertellen.
3. Als je de jury geen emotie kunt vertellen, dan telt de emoji niet mee. Bijvoorbeeld de uitleg 'een emoji met een traan' is niet goed, 'verdrietige emoji' is wel goed.
4. Zodra het startsein klinkt, mag je beginnen en bij het eindsignaal leg je je stift neer.
5. De groep met de meeste verschillende emoji's met een emotie erbij genoemd is de winnaar.

Start de Emoji Challenge

- De leerlingen staan om de tafel met de vellen papier voor zich en de stiften in de aanslag.
- Stel de timer in op 8 à 10 minuten en geef het startsein.
- Laat ze tot de timer afgaat verschillende emoji's tekenen.
- Laat het aan de groepjes zelf over om samen te werken of juist allemaal individueel zoveel mogelijk emoji's te tekenen.

Voor de leerkracht: er zijn verschillende emoties, zoals: vreugde, verrassing, boosheid, angst, verdriet en afkeer. De leerlingen kunnen ze niet altijd heel specifiek benoemen, dus stimuleer ze zoveel mogelijk om de 'emotie erbij te halen'. Een redelijke omschrijving? Een punt!

Bonusvraag (optioneel)

Er is altijd wel één groep die een drol-emoji tekent. Grappig genoeg is dit het Japanse teken voor geluk, dus als ze dat weten te benoemen: je gelukkig voelen of iets dergelijks, dan telt het mee. Weten de leerlingen dit niet, laat ze dan raden voor extra punten. Dit is ook in te zetten als het gelijkspel wordt.

Punten tellen

- Hang de vellen op het bord en loop ze gezamenlijk allemaal na. Laat ieder groepje omstebeurt één emotie vertellen bij één van de emoji's. Schrijf met stift direct ieder punt op het vel, zo houd je ze uit elkaar.
- Natuurlijk kunnen de andere leerlingen meeluisteren als je dit klassikaal doet en bij hun beurt deze emoties allemaal weer opnoemen, soms hebben ze echter een andere uitleg bij dezelfde emoji die ook goed gerekend kan worden. Dit is niet erg, het herhalen van de emoties is goed voor de bewustwording.
- Je kunt de groepjes ook steeds een ándere emoji laten toelichten. Hebben de andere groepen dezelfde emoji? Dan krijgen zij ook een punt. Dit versnelt het proces.
- Alle emoji's besproken? Tel de punten op en wijs het groepje met de meeste punten aan als winnaar van de Emoji Challenge.

Deel 2, ca. 15 minuten

Voer na de Challenge een filosofisch gesprek met de leerlingen. Stel open vragen over het spiegelen van gedrag en neem tijdens het gesprek zelf een 'onwetende houding' aan door zelf geen antwoorden te geven en vooraf te zeggen dat 'het goede antwoord' op deze vragen niet bestaat. Laat de leerlingen altijd een voorbeeld en/of argument geven bij hun antwoord. Lukt dat niet meteen, vraag dan waarom ze iets vinden, of juist niet. Deze vragen kun je bij het gesprek gebruiken:

- Kunnen andere mensen een spiegel voor je zijn?
- Kan jouw telefoon een spiegel zijn? Hoe?
- Kun je blij, vrolijk, boos of verdrietig worden van je telefoon?
- Kun je boos worden óp je telefoon?
- Is vrolijk of blij zijn soms leuker dan anders?
- Is boos worden soms minder erg dan anders?
- Is leuk nieuws delen met je vrienden leuker met je telefoon dan 'in het echt'?
- Is boos worden via je telefoon erger dan boos worden 'in het echt'?
- Zou leren ruziemaken en het weer goedmaken een vak moeten worden op school?

Deel 3, ca. 10 minuten (voor drama les of optioneel)

Laat de leerlingen hun emoties spiegelen door tegenover elkaar te gaan zitten en om en om een emotie tot uitdrukking te brengen, zoals: boos & blij, onzeker & vol zelfvertrouwen, lachend & verdrietig. Ze kunnen daarbij de getekende emoji's gebruiken. De leerling die er tegenover zit moet proberen het te spiegelen, door hetzelfde te kijken. Laat ze ook zelf emoties verzinnen om uit te beelden.

Doe er als leerkracht eventueel een paar voor door je armen over elkaar te slaan en nors te kijken of juist heel blij. Probeer ze ook een emotie te laten uitdrukken die wat minder gemakkelijk uit te drukken is, zoals jaloers zijn. Het doel is dat de jongeren bewust bezig zijn met het uitdrukken van emoties en het verschil ervaren tussen tegengestelde emoties.

Vraag de leerlingen na afloop wat opviel tijdens de oefening en laat ze kort over hun ervaringen vertellen.

3. Leerdoelen en evaluatie

3.1 Leerdoelen

Leerlingen werken tijdens de Emoji Challenge en het gesprek aan verschillende leerdoelen. De leerling heeft nagedacht over de volgende onderwerpen:

- ✓ Als ik vrolijk of blij ben, dan kunnen anderen dit ook (onbewust) spiegelen.
- ✓ Als ik boos of chagrijnig kijk, dan kunnen anderen dit (onbewust) spiegelen.
- ✓ Als ik me op een bepaalde manier gedraag, dan kunnen anderen daar weer op reageren met vergelijkbaar gedrag.
- ✓ Als ik iets rondstuur via mijn telefoon, laptop of tijdens het gamen, kan een ander dat anders opvatten dan wanneer ik het iemand persoonlijk vertel.
- ✓ Als ik een appje stuur dat anders wordt ontvangen dan ik het had bedoeld, kan dat ruzie veroorzaken. Als ik van tevoren nadenk over de gevolgen of over wat ik app of op social media plaats, dan kan ik dat wellicht voorkomen.
- ✓ Als ik blij/verdrietig/vrolijk of boos ben, realiseer ik me dat dit ook iets doet met mijn vriend/klasgenoot/docent/...

3.2 Evaluatie

Laat de leerlingen na een paar lessen nog eens nadenken over de Emoji Challenge met behulp van het werkblad (bijlage 1). Zo kun je nagaan of en hoe het leerlingen aan het denken heeft gezet. Bespreek na het invullen klassikaal een aantal antwoorden. Vraag als afsluiting of iemand er nog iets aan toe te voegen heeft.

Deel 4, ca. 25 minuten

Werkblad en nagesprek

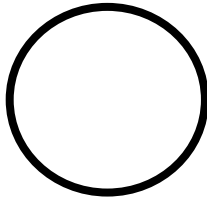
Op een werkblad vullen leerlingen per emotie een emoji in. Zo worden de emoties nog een keer herhaald. Eventueel kunnen de werkbladen opgehangen worden in het lokaal.

Praat na het invullen na over de ervaringen van de leerlingen. Stel bijvoorbeeld een paar van de volgende vragen:

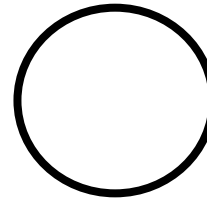
- Wisten ze de emoties achter de emoji's nog te noemen?
- Waren ze zich de afgelopen periode bewuster van de betekenis?
- Zijn ze emoji's anders gaan gebruiken? Hoe dan?
- Heeft het iets met ze gedaan?
- Is er in hun gedrag iets veranderd? Zo ja, kunnen ze een voorbeeld geven?

Bijlage 1 - Werkblad Emoji Challenge

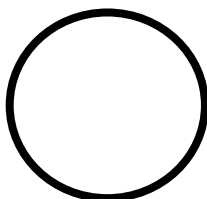
Opdracht 1: Teken de emoji bij de emotie en bedenk er zelf nog 2.

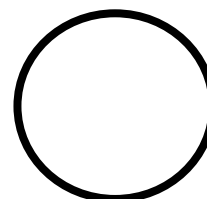
Blij

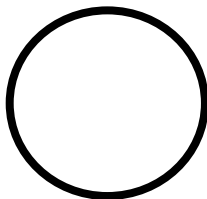
Boos

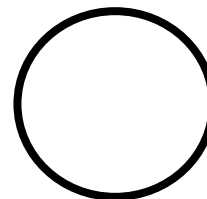
Verdrietig

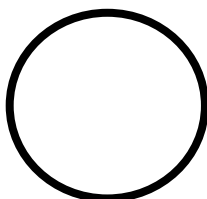
Bang

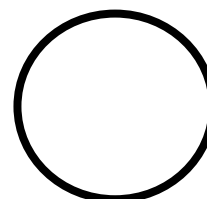
Verrassing

Afkeer

?

?

Opdracht 2: Beantwoord de vragen

1. Wat is jouw favoriete emoji? Waarom?

2. Welke emoji zou je nooit naar een volwassene sturen? Waarom niet?